

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 19 maja 2026 r.

Poz. 2607

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.142.2026

Lublin, dnia 18 maja 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXV/182/26 Rady Gminy Puchaczów z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie zmieniająca uchwałę Nr XXIV/154/05 Rady Gminy Puchaczów z dnia 18 marca 2005r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Puchaczów, zmienioną uchwałą Nr XXX/137/09 Rady Gminy Puchaczów z dnia 05.02.2009r., zmienioną uchwałą Nr XXXII/163/09 Rady Gminy Puchaczów z dnia 29.04.2009r., w części obejmującej jej § 1 pkt 2 w zakresie, w jakim nadaje brzmienie § 11 ust. 1 Regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIV/154/05 w zakresie słów: „na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu” oraz § 1 pkt 3 w zakresie, w jakim nadaje brzmienie § 12 ust. 1 Regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIV/154/05.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436 oraz z 2026 r. poz. 252)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXV/182/26 Rady Gminy Puchaczów z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie zmieniająca uchwałę Nr XXIV/154/05 Rady Gminy Puchaczów z dnia 18 marca 2005r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Puchaczów, zmienioną uchwałą Nr XXX/137/09 Rady Gminy Puchaczów z dnia 05.02.2009r., zmienioną uchwałą Nr XXXII/163/09 Rady Gminy Puchaczów z dnia 29.04.2009r., w części obejmującej jej § 1 pkt 2 w zakresie, w jakim nadaje brzmienie § 11 ust. 1 Regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIV/154/05 w zakresie słów: „na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu” oraz § 1 pkt 3 w zakresie, w jakim nadaje brzmienie § 12 ust. 1 Regulaminu, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIV/154/05.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXV/182/26 została doręczona organowi nadzoru w dniu 22 kwietnia 2026 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy Puchaczów podjęła na podstawie m. in. art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;

- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Analiza treści art. 90f ustawy o systemie oświaty prowadzi do stwierdzenia, iż przepis ten określając materię, jaką pozostawiono do uregulowania radzie gminy w drodze uchwały, wyznacza jednocześnie granice upoważnienia ustawowego do wydania aktu prawa miejscowego.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy postanowiła wprowadzić zmiany w Regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIV/154/05 Rady Gminy Puchaczów z dnia 18 marca 2005r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 97, poz. 1903).

Mocą § 1 pkt 2 przedmiotowej uchwały Rada nadała nowe brzmienie § 11 ust. 1 Regulaminu: "Wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego składa się *na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu* w Ośrodku Pomocy Społecznej w Puchaczowie w terminie nie przekraczającym dwóch miesięcy od wystąpienia zdarzenia losowego. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia losowego."

Powyższa regulacja w brzmieniu: „na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu” została podjęta bez podstawy prawnej.

Zgodnie z przepisami art. 90n ustawy o systemie oświaty w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydaje się decyzje administracyjne (ust. 1); świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na: (1) wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia; (2) wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2 (ust. 2); wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym zawiera w szczególności: (1) imię i nazwisko ucznia i jego rodziców; (2) miejsce zamieszkania ucznia; (3) dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5; (4) pożądaną formę świadczenia pomocy materialnej inną niż forma pieniężna (ust. 4).

Zgodnie z art. 63 § 1 Kpa, podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania.

Wniosek, o którym mowa w art. 90n ust. 2 i 4 ustawy o systemie oświaty, należy traktować jako takie właśnie podanie czy żądanie wszczęcia postępowania w sprawie przyznania zasiłku szkolnego. Rada nie może ograniczać prawa osób uprawnionych do złożenia wniosku, do złożenia go w wybranej przez te osoby formie, spośród form dopuszczalnych na podstawie art. 63 § 1 kpa. Ponadto brak jest w kpa przepisu, który zezwalałby na uzależnienie wszczęcia postępowania administracyjnego od złożenia wniosku na urzędowym formularzu. Tym bardziej Rada nie może wprowadzać takiego obowiązku w akcie prawa miejscowego.

Wobec tego za bezpodstawne należy uznać postanowienie obligujące wnioskodawców do złożenia podania według wzoru, który stanowi załącznik do Regulaminu. Takie postanowienie ogranicza możliwość wyboru formy złożenia wniosku, przewidzianą w art. 63 Kpa.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie takiego wzoru wniosku może nastąpić tylko w celu ułatwienia dla chcących skorzystać z gotowego wzoru. Brak natomiast podstaw prawnych dla uzależniania przez Radę przyznania zasiłku szkolnego od złożenia wniosku według ustalonego wzoru.

Elementy jakie powinien zawierać wniosek są wyraźnie określone w art. 90n ust. 4 ustawy o systemie oświaty. A zatem ustalenie obligatoryjnego wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu jest przekroczeniem przez radę upoważnienia wynikającego z art. 90f tej ustawy.

W wyroku z dnia 11 marca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 1056/19, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi stwierdził, iż: „zarówno burmistrz miasta jak i inny organ nie jest uprawniony do określenia wzoru wniosku

bądź opracowania formularza, który powinien wypełnić ubiegający się o świadczenie. Wzór może spełniać jedynie rolę pomocniczą bądź informacyjną z wykluczeniem roli obowiązującej."

Nadmieniam, że wskazana wada prawna była już przedmiotem rozstrzygnięcia nadzorczego z dnia 27 sierpnia 2018r., znak: PN-II.4131.246.2018, stwierdzającego nieważność uchwały Nr XLV/298/18 Rady Gminy Puchaczów z dnia 20 lipca 2018r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Puchaczów.

W § 1 pkt 3 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Puchaczów nadała nowe brzmienie § 12 ust. 1 Regulaminu: *„Decyzje administracyjne w sprawie przyznania lub odmowy zasiłku szkolnego wydaje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie”*.

W myśl art. 90m ust. 1 ustawy o systemie oświaty świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Jednocześnie w art. 90m ust. 2 ww. ustawa przewiduje, że rada gminy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818 oraz z 2025 r. poz. 620) - dyrektora centrum usług społecznych, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.

Ustawodawca zezwolił radzie gminy na upoważnienie kierownika ośrodka pomocy społecznej (dyrektora centrum usług społecznych) do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej. W przypadku udzielenia tego upoważnienia kierownik ośrodka pomocy społecznej pełni funkcję organu administracji i wydaje decyzje we własnym imieniu. Uchwała rady gminy upoważniająca, na mocy art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty, inny organ do wydawania decyzji administracyjnych ma charakter przepisu kompetencyjnego, przenoszącego kompetencję ustawowo przypisaną wójtom (burmistrzom) na inny podmiot. Ma ona charakter aktu prawa miejscowego i stanowi element podstawy prawnej określonych w niej decyzji administracyjnych.

Należy zauważyć, że na podstawie art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty Rada Gminy Puchaczów nie podjęła uchwały w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie do prowadzenia postępowania (w tym do wydawania decyzji administracyjnych) w sprawach z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Nie doszło zatem do normatywnego przeniesienia kompetencji z Wójta Gminy Puchaczów na inny podmiot, czyniąc ten podmiot organem administracji publicznej właściwym miejscowo, rzeczowo i funkcjonalnie do załatwiania indywidualnych spraw w wyznaczonym zakresie.

W świetle powyższego, w ocenie organu nadzoru brak jest podstaw prawnych do przyjęcia w przedmiotowym Regulaminie rozwiązania, z którego wynika, iż organem przyznającym zasiłek szkolny jest Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie.

W konsekwencji regulacja § 1 pkt 3 przedmiotowej uchwały w zakresie, w jakim nadała nowe brzmienie § 12 ust. 1 Regulaminu jest pozbawiona podstaw prawnych.

Dodatkowo należy zauważyć, że zgodnie z § 8 ust. 2 Regulaminu to Wójt Gminy przyznaje lub odmawia przyznania stypendium szkolnego w drodze decyzji administracyjnej.

Pismem z dnia 13 maja 2026r., znak: AO.0007.3.2026, Wójt Gminy Puchaczów złożyła wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie. W odniesieniu do zarzutu dotyczącego 1 pkt 3 uchwały wskazała, że: *"Rada Gminy Puchaczów podjęła uchwałę Nr XXXVIII/300/21 z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, na podstawie art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty.(...) Niniejsza uchwała została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Puchaczów w dniu 2 grudnia 2021 r."*

Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że uchwała podjęta na podstawie art. 90m ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025r. poz. 881 ze zm.) jest aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji, warunkiem wejścia w życie aktów prawnych powszechnie obowiązujących jest ich ogłoszenie, stąd też warunkiem wejścia w życie przepisu jest nie tylko jego przyjęcie

przez posiadający stosowną kompetencję organ, w przewidzianym prawem trybie ale także prawidłowe ogłoszenie tego aktu prawnego. Na poziomie ustawowym problem ten został uregulowany w ustawie z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019r. poz. 1461).

Jak stanowi art. 2 ust. 1 ww. ustawy ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe; akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2); akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (art. 4 ust. 1).

Przepis art. 13 ww. ustawy zawiera zaś katalog aktów prawnych podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W myśl pkt 2 art. 13, w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że wskazana uchwała Rady Gminy Puchaczów Nr XXXVIII/300/21 w sprawie upoważnienia Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, jako akt prawa miejscowego, winna być opublikowana w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Tymczasem uchwała Nr XXXVIII/300/21 z dnia 22 listopada 2021r. wymogu tego nie spełnia. Do chwili obecnej uchwała nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, jak również gmina nie złożyła wniosku o publikację wskazanej uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Brak ogłoszenia aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym powoduje, iż akt ten nie wywołuje skutków prawnych w nim zamierzonych. Urzędowe ogłoszenie aktu prawa miejscowego jest warunkiem jego wejścia w życie. Warunku tego nie spełnia ogłoszenie aktu jedynie w Biuletynie Informacji Publicznej.

W świetle powyższego, w ocenie organu nadzoru brak jest zatem podstaw prawnych do przyjęcia w przedmiotowym Regulaminie rozwiązania, z którego wynika, iż organem przyznającym zasiłek szkolny jest Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Puchaczowie (§ 1 pkt 3 przedmiotowej uchwały w zakresie, w jakim nadała nowe brzmienie § 12 ust. 1 Regulaminu).

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXV/182/26, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Puchaczów
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Puchaczów